No. 12. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 27 Januarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende op Art. 130 van het Reglement op het weren van Brand, binnen deze Stad, gearresteerd bij den Raad, den 11 September 1822, Litt. G, houdende, dat jaarlijks de Artikelen 1 tot en met 41; en van 93 tot 119 ingesloten, zullen worden Gepubliceerd; zijnde van den volgenden inhoud:

Artikel 1. Geene woonhuizen, magazijnen of andere gebouwen zullen mogen worden gemaakt, dan waarvan de gevels, en de overige muren zijn gemetseld van steen en kalk, en niet anders mogen worden gedekt, dan met leijen, pannen, tegels, of ander hard dak.

Art. 2. Geene schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, van hout gemaakt mogen tevens een woonhuis, magazijn, of ander gebouw, waarin stookplaatsen zijn, worden gesteld, maar zullen daarvan in hunnen omtrek moeten blijven verwijderd ten minsten vier Nederlandsche Ellen.

De voorschreve schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, zullen niet mogen zijn gedekt met riet maar met hard dak.

Art. 3. Geene scheidingen tusschen gebouwen zullen mogen worden gemaakt van hout maar moeten worden opgemetseld van steen en kalk. — Indien zoodanige houten scheidingen bestaan, zullen dezelve niet mogen worden hersteld, maar vervangen worden door eene, met kalk en steen opgemetselde muur.

Art. 4. Geen vuur zal mogen worden gestookt dan in daartoe bekwame stookplaatsen of schoorsteenen, gemetseld van steen en kalk, en opgetrokken ten minsten eene Nederlandsche el boven de nok van het dak.

Art. 5, In de schoorsteenen zullen geene bindten, balken, ribben of eenig ander houtwerk mogen worden ingemetseld, al waren die ook met blik, ijzer, lood, of eenig ander brandafwerend toevoegsel bekleed.

Art. 6, De schoorsteenen op de bovenste verdiepingen zullen op wulven van steen moeten worden gemetseld, en nimmer op bindten of balken mogen rusten.

Art. 7. In eene gemeene muur mogen de bindten, komende tegens eene haardstede of schoorsteen van den buurman, niet dieper worden gelegd dan op de helft of in het hart van den muur; zullende ook degene, die tegen eene gemeene muur een haardstede of schoorsteen zal maken, gehouden zijn, de bindten van zijn buurmanshuis zoo verre te doen weghakken en met steenen bezetten.

Art. 8. Geene schoorsteenen zullen mogen worden opgebouwd of veranderd, dan na voorafgaande inspectie en goedkeuring van den Stads Architekt.

Art. 9. De Schoorsteenvegers zullen geene schoorsteenen, welke niet overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement zijn gemaakt, vermogen te vegen maar daarvan aanstonds kennis moeten geven aan den Stads Architekt. Gelijk ook de Timmerlieden of Metselaars geen schoorsteen, strijdig met die bepalingen, zullen mogen maken.

Art. 10. De Ingezeten zijn verpligt tot het schoonhouden der stookplaatsen, om dezelve ten minsten eenmaal in het jaar, gedurende de maanden Mei, Junij of Julij, te doen vegen, en daarvan bij visitatie der Brandmeesters te doen blijken.

Art. 11. De Brandmeesters zullen bij de ingezetenen in de inspectien der stookplaatsen niet mogen worden belet of belemmerd.

Art. 12. Iemand welke tot de uitoefening van zijn bedrijf vuur gebruiken moet, zal geene ovens, eesten, smeltbakken, ketels, of ander benoodigd toestel, onder welke benaming ook, mogen daarstellen, dan na dat alvorens de toestel en inrigting zijner vuurplaats, door den Stads Architekt zal zijn onderzocht en goedgekeurd, en bevonden zal zijn, dat uit de constructie geen gevaar voor brand te vreezen is. De vuurplaats zal altoos van steen en kalk moeten zijn zaamgesteld.

Art. 13. In onbewoonde huizen zal geen vuur mogen worden gebruikt, dan na voorafgaand consent van den Brandmeester van de Wijk waartoe het huis behoort.

Art. 14. De vergaarbakken tot het bergen van asch en vuilnis, zullen niet anders dan van steen mogen zijn vervaardigd en met bekwame sluitende luiken bedekt. Niemand zal daarin heeten asch mogen brengen, of buiten op de straten of grachten werpen. — Het verzamelen of bewaren van asch op zolders, kamers, in houten getimmertens en diergelijken, is derhalve ten strengste verboden.

Art. 15. Kolen, hout, turf, krieken, krullen, mastappels, heide, vlas, hennip, linnen, papier, hooi, stroo en andere ligt vuurvattende stoffen en brandmaterialen, zal niemand mogen liggen of houden binnen eene Nederlandsche el afstands van de schoorsteenpijp.

Art. 16. Geene brandmaterialen, geschikt tot het onderhouden van het vuur in de stookplaatsen, noch eenige andere, bij art. 15 aangenoemde voorwerpen, zullen binnen den afstand van eene Nederlandsche el, bij de vuur- of stookplaats mogen worden gelegd.

Art. 17. Het is verboden des morgens vóór vijf ure en des avonds na negen ure bij ontstoken licht, te timmeren, te hekelen of te vlassen, en daarbij ander licht te gebruiken dan hetgeen is geplaatst in een' wel gesloten lantaarn. Het is mede verboden om op zolders, in achterhuizen, of in achterkamere te vlassen of te hekelen.

Art. 18. Bij het lossen, laden, of verwerken van ligt brandvattende goederen, alsmede in stallen, timmermanswinkels, timmerwerven, pakhuizen, bergplaatsen van hooi en stroo, bewaarplaatsen van traan, olie en sterke dranken, of in andere gevaarlijke plaatsen, zal geen tabak mogen worden gerookt.

Art. 19. Niemand zal vermogen eenige gedoofde kolen, krieken, houtskolen bolsters of doppen, te liggen, te houden, of te bewaren op eene andere wijze dan in steenen, koperen, ijzeren, of dergelijke potten van harde stof, en wel gesloten met steenen, koperen, ijzeren en dergelijke deksels.

Art. 20. Ten einde onverwachte ontvonking van bolsters of doppen voor te komen, zullen alle degenen welke bolsters of doppen uitbranden, zulks alléén en niet anders dan des voormiddags vermogen te doen.

Art. 21. De Borstelmakers en alle die doppen of bolsters tot hun werk gebruiken, zullen niet vermogen na twaalf ure des middags, eenige uitgebrande doppen of bolsters aan hunne huizen te ontvangen, en altijd gehouden zijn, de ontvangene doppen of bolsters terstond te storten in den put of den doofpot daartoe geschikt, zonder eene meerdere kwantiteit aan te nemen als zij gevoeglijk in hunne putten of doofpotten kunnen bergen.

Art. 22. Het is aan niemand geoorloofd in een besloten huis, in eenig beweegbaar fornuis of oven, vuur te maken of te onderhouden.

Art. 23. Geene pijpen van haarden, kagchels en dergelijken, mogen door een houten beschot geleid worden.

Art. 24. Het branden van olie voor drukinkt, het smelten van ruw smeer, het rafineren van zwavel en salpeter, het maken van vermiljoen, vernis of terpentijn, zal in geene besloten huizen, maar op plaatsen die aan alle zijden steenen muren hebben, of op afgelegene pleinen, moeten worden gedaan en niet na zonne-ondergang mogen geschieden.

Art. 25. Geene stallen, schuren, bergplaatsen, loodsen of pothuizen mogen binnen deze stad worden beteerd.

Art. 26. Traan- en olie-bakken mogen niet worden gemaakt als met voorafgaande kennis en goedvinden van Burgemeesteren.

Art. 27. In de bergplaatsen van teer, pik, zwavel, olie, traan, smeer, hout, turf, kolen, heide, hooi, stroo en dergelijke ontvlambare stoffen, zal geen vuur mogen worden gebezigd; en wanneer hooge noodzakelijk vordert dat daarin met licht moet worden gegaan, zal daartoe geen ander licht mogen worden gebruikt, dan hetgeen is geplaatst in eenen wel gesloten lantaarn.

Art. 28. De schoorsteenen der Kuipers moeten hebben de strekkende wijdte ten minste van eene Nederlandsche el.

Art. 29. De Kuipers mogen geene duigen, bodemstukken, of eenig ander houtwerk liggen of zetten in hunne schoorsteenen. Geen vaatwerk mag na zonne-ondergang worden geheet, en op geene andere plaats dan op de straat, vóór het woonshuis van den Kuiper, of van dengenen voor wien het werk wordt verrigt.

Art. 30. Het pekken en teeren van Want mag niet anders geschieden als bij dag, ook niet bij harden wind buitenshuis. Men zal daarbij altijd moeten gereed hebben eene tobbe met water en zand, alsmede eene groote ledige tobbe, en daarenboven een zeil of dekkleed, om des noods aanstonds den pek- of teerketel te kunnen overstelpen.

(*Het vervolg hierna*).

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Januarij.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van eergisteren, hebben de ministers van binnenlandsche zaken en openbare werken den heer *G. de Beaumont* beantwoord. De discussie over de eerste zinsnede van het adres is echter eerst in de zitting van gisteren ten einde geloopen, nadat er van de zijde der oppositie eergisteren nog veel gesproken was over omkoopingen en willekeurigheden, die bij de verkiezingen zouden hebben plaats gehad, en nadat de heer *Odillon Barrot* een daarop doelend amendement had voorgesteld, hetwelk echter door de meerderheid verworpen werd, even als in de zitting van gisteren twee andere amendementen van de heeren *Isambert* en *Fenilhade de Chauvin*, waarvan het eerste eene aanbeveling hield om de bij het charter van 1830 gedane beloften te verwezenlijken en meer ontwikkeling aan de instellingen te geven; het ander behelsde eene zinsnede nopens de wet tot organisatie van den staatsraad. Na de verwerping van dit amendement is de eerste paragraaf van het adres der commissie met eene aanzienlijke meerderheid gestemd. Heden wordt over de tweede paragraaf beraadslaagd.

— De commissie uit de kamer der gedeputeerden voor het onderzoeken van het budget, heeft besloten de verschillende begrootingen der departementen vooreerst te laten rusten, om zich bepaaldelijk met dat van marine bezig te houden, waarvoor de aanzienlijkste

sommen bij wijze van credieten zijn aangevraagd. De commissie koestert voorloopig de meening dat de aangevraagde vermeerdering van materieel, niet in verhouding staat tot het voorhanden maritiem personeel. Immers had men reeds in 1840 bij de toen bevolen toerustingen te zee, verscheidene bodems niet te water kunnen brengen uit gebrek aan zeelieden, in weerwil dat de koopvaardijvaart een aanzienlijk getal matrozen geleverd had.

— Naar men zegt zullen ook Versailles en Rambouillet eenige fortificatiewerken bekomen.

— In den tuin der Tuilerien is reeds een der grootste kastanjeboomen op het punt om uit te botten. Elders ziet men amandelboomen in het zuiden geplaatst en tegen den noordenwind beschut, in bloei staan.

— Uit Algerie zijn geen nadere berigten nopens het ongeluk onzer troepen in de provincie Constantine overkomen.

— Te Madrid houdt de kamer der gedeputeerden zich nog altijd met de discussie van het adres bezig.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 121,60; 3 pCt. 83,05; Nap. renten 3 pCt. 38⅞; Rom. L. 102¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Januarij.

Er zijn brieven uit St. Petersburg, van den 15den, welke melden dat Z. M. de Keizer in die hoofdstad is teruggekeerd.

Voorts deelen die brieven berigten uit den Kaukasus mede, welke zeer gunstig voor de Russische wapens zijn. Aan het slot dezer berigten leest men: » Alzoo zijn op alle punten de tegelijkertijd door den vijand ondernomen aanvallen, wiens magt, in drie troepen verdeeld, 12 tot 14,000 man sterk was, teruggeslagen, en de algemeene nederlaag, welke de Myriden geleden hebben, is, behalve den onmiddelijken invloed, welke zij op de rust der bedreigde landstreek heeft, ook daarom van bijzonder belang, dat zij in de eerste plaats aan de ons onderworpen bewoners toont, hoe wij te allen tijde bereid zijn, hun te hulp te komen, doch ook daarom, dat wij gelegenheid gehad hebben, ons door daadzaken te overtuigen van hunne onderdanigheid en van hunnen wensch, zich onze bescherming waardig te maken. In Zuid-Dagestan en op de Lesgische linie is de rust niet gestoord geworden. Op de Kaukasische linie heeft de vijand niets ondernomen."

— De groote raad van het kanton Bern heeft den 16den dezer, na eene vierdaagsche beraadslaging, met 112 tegen 99 stemmen, besloten, dat er eene herziening der staatsregeling plaats hebben en tot dat einde eene commissie benoemd worden zou.

— Volgens brieven uit Weenen, van den 17den, bevond zich Z. Keiz. H. de Aartshertog *Karel* veel beter.

— Uit Weenen schrijft men het volgende:

» Zoo lang hier geene akademie van wetenschappen door den Staat georganiseerd of tot stand gebragt wordt, ontbreekt aan Oostenrijk een middelpunt voor elke litterarische werkzaamheid voor de vele zich zoo alhier als elders bevindende verdienstelijke mannen in verschillende vakken. De behoefte aan eene vereeniging wordt steeds voelbaarder, hoe meer de afzonderlijke werkzaamheden in omvang en gewigtigheid toenemen. Voor een paar dagen had alhier eene vereeniging van geleerden en schrijvers plaats, die dan ook een programma tot een wetenschappelijk genootschap hebben opgesteld en ter goedkeuring aan den Keizer gezonden. De oprigting van eene akademie voor wetenschappen is door deze vereeniging als het ware voorbereid of den weg tot dezelve gebaand.

— Uit Konstantinopel schrijft men, dat de Keizer van Oostenrijk 5500 fl. heeft gezonden tot den opbouw van het Oostenrijksch hospitaal te Smirna, den 4den Julij 1845 door den brand vernield. De Fransche kapt. *Blanc*, die *Reschid*-pacha met het stoomschip *Asmodée* naar Konstantinopel heeft gebragt, heeft van dien gezant een met brillanten rijk versierde sabel ontvangen, de scheeps-luitenants met goud versierde wapens, de kadetten brillante ringen en de matrozen 50,000 piasters.

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten Januarij.

De Koningin heeft den 22sten Januarij met de volgende aanspraak de zitting van het parlement geopend:

» MIJLORDS EN HEEREN,

» Ik ondervind eene groote voldoening van u op nieuw als parlement vereenigd te vinden en op nieuw uwe hulp en uwen raad te kunnen inroepen.

» Ik ontvang voortdurend van mijne bondgenooten en van de andere vreemde mogendheden de sterkste verzekeringen van hunnen wensch, om de meest vriendschappelijke betrekkingen met ons land aan te kweeken.

» Ik verheug mij, dat ik, in overeenstemming met den Keizer van Rusland en ten gevolge van den gelukkigen uitslag van onze gemeenschappelijke bemiddeling, eene schikking tot stand heb kunnen brengen omtrent de geschillen, die sedert langen tijd tusschen de Ottomannische Porte en den Koning van Perzie hadden bestaan en de rust van het Oosten ernstig in de waagschaal hadden gesteld.

» Sedert verscheidene jaren werden de Staten aan de Plata-rivier door een verwoestenden en bloedigen oorlog geteisterd. De handel van al de natien was daar gestremd en er waren daden van barbaarschheid gepleegd, onbekend in de geschiedenis van een beschaafd volk. In overeenstemming met den Koning der Franschen arbeid ik om de bevrediging dier Staten tot stand te brengen.

» De overeenkomst, in den loop van het vorige jaar met Frankrijk gesloten met het doel om den slavenhandel krachtdadiger te beteugelen, is op het punt om door de krachtige zamenwerking der beide mogendheden op de kust van Afrika tot dadelijke uitvoering te worden gebragt.

» Het is mijn wensch, dat onze tegenwoordige vereeniging en de goede verstandhouding, die zoo gelukkiglijk tusschen ons bestaat, altijd moge strekken tot bevordering van de belangen der menschheid en tot verzekering van den vrede der wereld.

» Ik betreur het, dat de tegen elkander strijdende aanspraken van Groot-Brittannie en van de Vereenigde Staten, voor zooveel het grondgebied op de noordwestelijke kust van Amerika betreft, ofschoon zij bij herhaling de stof tot onderhandelingen tusschen de beide mogendheden hebben opgeleverd, nog niet het voorwerp eener schikking hebben kunnen worden.

» Gij kunt verzekerd zijn, dat van mijne zijde geenerlei poging, die met de nationale eer is overeen te brengen, verzuimd zal worden, om eene spoedige en vredelievende beslechting van dit vraagstuk tot stand te brengen.

» MIJNEHEEREN VAN HET HUIS DER GEMEENTEN,

» De begrootingen van het dienstjaar zullen u zonder verwijl worden voorgelegd. Hoewel ik de noodzakelijkheid diep gevoel om alle mogelijke spaarzaamheid in de onderscheidene takken der openbare uitgaven te brengen, ben ik, uit hoofde van de behoeften der openbare dienst en van den toestand onzer maritime en militaire inrigtingen, verpligt geworden, om eenige vermeerdering te brengen in de uitgaven bestemd om aan die inrigtingen kracht te verleenen.

» MYLORDS EN HEEREN,

» Ik heb met diep leedwezen de menigvuldige misdaden en voorbedachtelijke moorden opgemerkt, die in den laatsten tijd in Ierland gepleegd zijn.

» Het zal aan u staan, om te onderzoeken, of eenige maatregel kan worden voorbereid, waardoor de bescherming van personen beter verzekerd en de daders dier verfoeijelijke misdaden in handen der justitie overgeleverd zouden kunnen worden.

» Ik betreur het, dat uit het mislukken van den aardappeloogst in onderscheidene gedeelten des Koningrijks een tekort in den voorraad van een levensmiddel zal moeten ontstaan, hetwelk voor een groot gedeelte van mijn volk het voornaamste voedsel uitmaakt. De ziekte, waardoor dit gewas is aangetast, heeft vooral in Ierland verwoestingen aangerigt.

» Ik heb al de maatregelen van voorzorg, die in mijne magt waren, genomen, ten einde het lijden te lenigen, dat deze ramp zou kunnen na zich slepen, en ik reken met vertrouwen op uwe medewerking tot het vaststellen der andere middelen, geschikt om hetzelfde menschlievende doel te bereiken, doch die de bekrachtiging der wetgeving zullen vereischen.

» Ik heb eene levendige voldoening gevoeld bij het schenken mijner goedkeuring aan de maatregelen, die gij mij achtereenvolgende hebt voorgedragen met het doel om door de intrekking van verbodsregten en de verligting van beschermende regten, meerdere uitbreiding aan den koophandel te geven en den nationalen ondernemingsgeest en nijverheid aan te vuren.

» De gunstige staat der rijks-inkomsten, het toenemen van den arbeid en de algemeene verbetering, die in den inwendigen toestand des lands heeft plaats gevonden, zijn sterk sprekende getuigenissen ten voordeele van den weg, dien gij zijt ingeslagen.

» Ik beveel u aan, om zoo spoedig mogelijk te onderzoeken, of de beginselen, uit kracht waarvan gij gehandeld hebt, niet nog eene meer uitgebreide toepassing zouden kunnen erlangen, en of na eene oplettende overweging der bestaande regten op een groot aantal artikelen, die de voortbrengselen van den grond of van de fabrijken van andere landen zijn, er niet zoodanige nieuwe verminderingen en nieuwe intrekkingen van regten zouden kunnen plaats grijpen, als kunnen strekken om de voortduring der groote voordeelen, van welke ik gesproken heb, te verzekeren en door de ontwikkeling onzer handelsbetrekkingen de vriendschapsbanden met de vreemde mogendheden te versterken.

»Al de maatregelen, welke gij tot het bereiken van die groote doeleinden zult aangrijpen, zullen, ik ben er zeker van, met genoegzame voorzorgen gepaard gaan, om alle blijvend verlies van rijks-inkomsten of elke andere uitkomst, die de groote belangen des lands zou kunnen kwetsen, voor te komen.

»Ik koester het volle vertrouwen, dat gij met regtvaardigheid en zonder hartstogtelijkheid onderwerpen zult onderzoeken, die zich zoo innig aan het algemeen welzijn vasthechten.

»Het is mijne vurige bede, dat de Voorzienigheid uwe raadplegingen moge zegenen en gij spoedig gevoelens van eensgezindheid onder de verschillende klassen mijner onderdanen moogt opwekken, nieuwe waarborgen voor het behoud des vredes moogt geven, en terwijl gij het welzijn van mijn volk doet toenemen en zijnen toestand verbetert, de tevredenheid en het geluk binnen 's lands moogt handhaven."

In de zitting der beide Huizen zijn bereids de adressen, in antwoord op de troonrede, aangenomen. In het huis der lords stelde lord *Home* hetzelve voor, en werd het dadelijk met algemeene stemmen goedgekeurd. Daarna echter ontstond er eenige discussie over sommige punten, zoo, onder anderen, bragt de hertog *van Richmond* in het midden, dat het onbillijk en gevaarlijk zou zijn, de korenwetten in te trekken. Lord *Wellington* heeft daarop niet onmiddellijk geantwoord, doch te kennen gegeven, dat hij daartoe eene nadere gelegenheid zou afwachten. Lord *Stanley* gaf eene verklaring nopens de omstandigheid, welke tot het nemen van zijn ontslag heeft aanleiding gegeven. Hij zeide, dat hij met zijne ambtgenooten slechts nopens één punt verschilde, omtrent de korenwetten namelijk, geloovende hij voor zich, dat deze bescherming noodzakelijk was. Het Huis is zeer laat gescheiden tot Zaturdag.

In het Huis der Gemeenten heeft lord *F. Egerton* het adres voorgesteld. Hij deelde als zijn gevoelen nopens de koornwetten mede, dat het beginsel van bescherming niet bestaanbaar was met de belangen van het land. Sir *Robert Peel* gaf ook eenige inlichtingen omtrent de aanleiding tot zijn genomen ontslag. Deze moest gezocht worden in de groote ramp, welke het Koningrijk getroffen heeft in het gebrek aan het voornaamste voedingsmiddel des volks. Er werden toen gebiedend maatregelen gevorderd. Daarvoor deinsde de minister aanvankelijk terug. Thans echter mogt hij het niet ontveinzen, dat zijne denkbeelden, door ondervinding gewijzigd, een geheel anderen keer hadden genomen. De oppositie gaf op die woorden herhaaldelijk teekenen van afkeuring. Lord *J. Russell* deelde eenige bijzonderheden mede, nopens de redenen, welke hem bewogen hadden het ministerie op nieuw zamen te stellen. Na de gewijzigde gevoelens van sir *Robert Peel* zag hij daarin geen bezwaar. Nadat nog eenige redenaars het woord hadden gevoerd, is het adres aangenomen.

De verklaring van lord *Peel* in het Parlement maakt natuurlijk het onderwerp aller gesprekken uit. Algemeen is men over die verklaring voldaan, en men houdt het er thans voor, dat het bewind tot wijziging of intrekking der korenwetten zal overgaan.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 94¹/₂; dito gered. 94⁵/₈; Ned. 4 pCt. 94³/₄; Spanje 28¹/₄; Portugal 95¹/₂; Brazilië 81; Mexico 30.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Januarij.

Wij maken het muzijkminnend publiek onzer stad opmerkzaam op het concert dat de heer *Chr. Kellermann*, solo hofviloncellist van Z. M. den koning van Denemarken, voornemens is, aanstaanden Vrijdag in de schouwburgzaal te geven. Deze toonkunstenaar heeft ll. Woensdag in de zaal *Diligentia* te 's Hage, een concert gegeven, waarop hij zulke proeven van zijn uitstekend talent heeft aan den dag gelegd, dat hij, gelijk het Zondagsblad van het *Journal de la Haye*, dat aan de schoone kunsten is gewijd, daarvan zegt, reeds bij de eerste toonen de aandacht boeide, die tot klimmende onafgebroken bewondering en geestdrift, wegens zijn krachtig en stout spel, steeg.

— De *Staats-Courant* houdt het berigt, dat het hof den rouw zal aannemen wegens het overlijden van den jongen Prins, zoon van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, en wel twee weken de middelbare, en twee weken de ligte rouw.

De kolonel *Barre*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, is gisteren naar Berlijn vertrokken, overbrengende de treurige tijding van het overlijden van den jeugdigen Prins.

— Bij Koninklijk besluit van den 20sten Januarij 1846, n°. 99, zijn bij de Algemeene Rekenkamer benoemd:

tot hoofd-commies, de commies *A. Voskuijler*;

tot commiesen, de adjunct-commies met den titulairen rang van commies *H. C. Jungbluth Burer* en de adjunct-commies *M. van Vliet*;

tot adjunct-commiesen, de surnumerair-geëmploijeerden *J. C. C. Luijken*, *A. den Engelse Wiemans* en *A. A. Meijsenheim Knipschaar*.

— Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, bij kabinetschrijven van den 15 dezer, den heer Mr. *A. W. Engelen*, cantonregter te Tiel, H. D. bijzonder welgevallen te betuigen voor de aanbieding van het dezer dagen verschenen vierde en laatste deel zijner *Algemeene Geschiedenis der Wereld*.

— Het *Journal de la Haye* wederspreekt de verzekering, bij herhaling door sommige Belgische bladen gegeven, dat de heer *Bentinck* aan het bestuur te Brussel voorstellen zou hebben gedaan, ten gevolge waarvan onderhandelingen zouden zijn aangeknoopt tot vereffening van het geschil over de tolregten met Nederland. Den wensch van beide kabinetten, om een einde aan den tegenwoordigen stand van zaken te maken, als ontwijfelbaar achtende, verklaart eerstgemeld blad, dat het op stellige wijs verzekeren kan, dat tot dusverre nog geenerlei onderhandeling is aangeknoopt. Het voegt er bij, dat het ook niet waarschijnlijk is, dat men als grondslag van eene toekomstige onderhandeling overeenkome nopens eenen tijdelijken terugkeer tot het *status quo*, gelijk dit voor den 29 December jl. bestond.

— In het *Journal de la Haye* leest men nog het volgende:

»De berigten, welke wij nopens den stand van het water en de polders in Delfland ontvangen, zijn van zeer bedroevenden aard. In onderscheidene dier polders, zoo als de Noordpolder van Rijswijk, de Veenpolder onder Voorburg, de Papschouwsche Noordkethel en Zoutveensche polder, is het water tot 40 duimen geklommen, hetgeen bijna aan eene algeheele overstrooming gelijk staat. Daar, waar de woningen meer binnenlands staan, kunnen de landbouwers ter naauwernood zonder schuit hunne woningen verlaten, hetgeen vooral in de Noordkethelsche en Zoutenveensche polders het geval is. De toestand dier landlieden, bij brand of ziekte van alle hulp ontstoken, is zeer jammerlijk. En indien, waarvoor de Almagtige hun behoede, de dijken dier polders, welke reeds veel geleden hebben, en waar het water reeds dikwerf overgeloopen is, eens voor de kracht van het alles vernielend element moesten bezwijken, zouden de bewoners dier afgelegen huizen aan een groot gevaar blootgesteld zijn.

» Sedert eeuwen is het bekend, dat de kom van Delfland noch de noodige grootte heeft om de wateren te bevatten, noch de noodige middelen van uitwatering. Is het dus niet te betreuren dat men, in onze dagen, terwijl de wetenschap zulke verbazende vorderingen heeft gemaakt, niet tracht dien staat van zaken te doen ophouden, welke een zoo overgroot nadeel toebrengt aan de eigenaren der landerijen, de waarde hunner bezittingen, alsmede hunne inkomsten aanzienlijk vermindert, en het leven van een groot aantal personen blootstelt?

» Men behoeft slechts even buiten de stad te gaan, om zich te verzekeren, dat wij waarheid spreken, en om zich te overtuigen, dat zonder een spoedig en krachtdadig middel, het kwaad voortdurend vorderingen zal maken, en eene rampzalige ramp ten gevolge moet hebben."

— Voorts schrijft men uit 's Hage:

» Men verneemt, dat, onder het toezigt van den Heer Luit. *J. J. C. Smits*, van het 3de bat. jagers, een zeker aantal militairen zullen worden geoefend in het behandelen van de brandspuit. Is dit waar, dan verheugen wij ons in dien maatregel en uiten tevens den wensch, dat die manschappen, eenmaal geoefend zijnde, in plaats van wachten te betrekken, altoos gereed zullen zijn, om bij het ontstaan van brand, zich dadelijk naar de plaats des onheils te kunnen begeven."

— Uit Groningen schrijft men van den 22den:

» Maandag den 19den dezer heeft te Winschoten de plegtige inwijding plaats gehad van het gebouw, hetwelk bestemd is voor de regterlijke kollegien en autoriteiten van het arrondissement Winschoten, alsmede voor het bestuur dier gemeente."

» Gisteren nacht heeft er tusschen het Hoogezand en Sappermeer eene hevige ontmoeting plaats gehad, die op eene vechtpartij is uitgeloopen, tusschen drie Rijks commiezen en een 12 à 13tal vermoedelijke sluikhandelaars. De zaak moet zich aldus hebben toegedragen. De commiezen *Günther*, *Keiser* en *Mulder* hadden aldaar post gevat op den publieken weg, toen zij van een paar personen, die zulks misschien voorgewend hebben, vernamen, dat er gesluikt werd; oogenblikkelijk begaven zij zich naar de hun aangewezene plaats, en werden zij aldaar door de op hen wachtende booswichten aangegrepen en zoo zeer mishandeld, dat de regter-commissaris onzer regtbank met den officier van justitie en den griffier zich dezen morgen naar het Hoogezand hebben begeven, vergezeld van twee geneeskundigen, om de toedragt dezer zaak te onderzoeken. Ofschoon twee der genoemde rijks-ambte-

naren belangrijke wonden aan het hoofd hebben ontvangen, zoo wordt hun toestand echter niet als gevaarlijk beschouwd. Tot dusverre schijnen de daders nog niet opgespoord te zijn, echter vleit men zich, dat de justitie dezelve weldra zal ontdekken.

— Uit Utrecht schrijft men:

» Men verneemt dat een opmerkelijk bedrog alhier jegens de bank van leening is gepleegd. Sinds de maand October van het vorige jaar zoude een sigarenfabrijkant *van C**., van de Israëlitische godsdienst, bijna honderd sigaren-kisten op onderscheidene tijdstippen ter leen gebragt en daarop bereids meer dan *f* 1000 ter leen ontvangen hebben; laatstelijk had hij weder zes kisten aangeboden, en daarop *f* 1,50 gevraagd; ten gevolge echter van gerezene vermoedens, zijn die kisten met de vorigen onderzocht, en zijn daarin slechts enkele bovenop liggende sigaren doch overigens tabaksteelen gevonden. De beklaagde is gisteren op bevel der justitie in hechtenis genomen."

— Blijken de gewone maandelijksche opgave in de *Staats-Courant*, is de middelprijs der inlandsche granen gedurende het tijdvak van 20 December tot 19 Januarij ll. geweest als volgt, per mud: Tarwe *f* 9.88; Rogge *f* 8.41; Boekweit *f* 7.82$^1/_2$; Garst *f* 5.38$^1/_2$; Haver *f* 3.30; ongepelde Spelt *f* 3.53. Dien ten gevolgen zullen de regten gedurende de maand Februarij per mud bedragen: bij den invoer, Tarwe en gepelde Speld 25 *c.*; Rogge en Boekweit 15 *c.*; Garst en Mout 10 *c.*; Haver en ongepelde Spelt 05 *c.* En bij den uitvoer, Tarwe en gepelde Spelt 50 *c.*; Rogge en Boekweit 30 *c.*; Garst en Mout 25 *c.*; Haver en ongepelde Spelt, vrij.

— Sedert eenige dagen ziet men door de straten van Brussel een aardig klein wagentje rijden, bespannen met een klein paardje en bestuurd door een koetsiertje in liverij. Op dat wagentje staan de woorden *la Montagnarde* te lezen. Dit voertuig is beladen met al de benoodigdheden tot eene schoorsteenvegers-onderneming, waarvoor een brevet van uitvinding is genomen en die op dezelfde wijze wordt uitgeoefend als in Engeland. Te Londen zijn alle schoorsteenvegers verdwenen en door eene onderneming als de hier bedoelde vervangen. Daar bij eene Fransche wet van 7 Augustus 1842 het schoorsteenvegen door kinderen verboden is, heeft men op deze wijze hunne bediening willen vervangen; dit doel heeft de vernuftige uitvinder zich tot taak gesteld te bereiken. Dit mechanische zamenstel is zeer eenvoudig. Het bestaat ten eerste in hetgeen men *une tête* noemt, welk werktuig vier stalen armen heeft, die te zamen een vierkant vormen en aan den buitenkant van dunne baleinen voorzien zijn, om tot hezem en afschrapper te dienen. Door de kunstige bewerking verwijden of vernaauwen zich deze vier armen, naar mate van de wijdte der schoorsteen- of kagchelpijpen. Aan dezen toestel wordt een stok bevestigd, die naar eisch verlengd kan worden en van onderen in den schoorsteen gebragt wordt. De schoorsteenveger duwt nu de geheele machinerie op en neder, en de schoorsteen is in weinige minuten en zonder omslag geheel schoon.

— Uit de met de laatste overland-mail ontvangen berigten uit Neêrlands Indië, loopende tot 1º. December jl., ontleenen wij het volgende:

De staat van rust was ongestoord gebleven.

Op den 17 October jl. heeft de overbrenging der Rijks ornamenten van Tello, op Celebes, bij den gouverneur plaats gehad. In verband tot het overlijden van den Vorst *Larioe Kraeng Karangka*, was op den 20 October jl. tot Leenvorstin van Tello en Liepokasie verheven geworden *Sittie Ajesa, Kraeng Bonto Masoegie*, en had, na de onderteekening en beëediging eener akte, houdende vernieuwing van het in 1780 gesloten contract, de overhandiging aan haar van het Rijksvaandel matjan keboka en der verdere Rijks sieraden plaats gehad.

Zr. Ms. brik *Zwaluw* had den 25 October, en het fregat *Ceres* op den 1 November, de reede van Makassar verlaten. De laatstgemelde bodem had den 10 daaraanvolgende de reede van Batavia bereikt.

De gewezen Vorst van Tanette, op Celebes, *Lapatouw*, is den 27 October jl. te Pao (Liepokassie) overleden.

Ook was het berigt ontvangen wegens het overlijden van den Sultan van Koetie, *Mohamad Salin Oedin*, met wien onlangs een nieuw traktaat was gesloten. Eene Rijks stoomboot zou derwaarts worden gezonden.

— In de *Javasche Courant*, van den 17 September jl. was uit de *Singapore Free Press*, van den 14 Augustus te voren, eene notificatie opgenomen van den Portugeschen gouverneur van Timor Delhi, welke de beschuldiging inhield, dat door twee inlandsche vaartuigen van Makassar, alsmede door eene bij de kusten van Timor verongelukte boot van Rotti, allen varende onder Nederlandsche vlag, slavenhandel zou zijn gedreven. De gezaghebbers en opvarende der twee gemelde Makassaarsche vaartuigen hebben bij het bestuur van Neêrlands Indië klagten ingediend over de door hen van de Portugesche autoriteiten, onder het voorwendsel van slavenhandel te drijven, ondervonden l. handeling. Volgens hunne verklaring, zouden verder de Portugesche kruisbooten te Soeterana (eene plaats onder Nederlandsch gezag) het inlandsch hoofd gedwongen hebben, de Nederlandsche vlag neder te halen en de Portugesche te hijschen.

Aan den resident van het Nederlandsch gedeelte van Timor is opgedragen, omtrent een en ander onderzoek te doen, en, naar bevindig, deswege de noodige ophelderingen te vragen.

De gezanten van Lombok, op den 19 Julij jl. te Batavia aangekomen, ten einde zich ten behoeve van den Vorst van Lombok te voorzien van eenen rhinoceros, zijn den 8 November teruggekeerd, medenemende den rhinoceros uit den tuin te Buitenzorg, aan hen tot dat einde door den gouverneur-generaal geschonken.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. 2$^1/_2$ pCt. 60$^{15}/_{16}$; 3 pCt. 73$^1/_2$; 4 pCt. 95$^5/_8$; Amort.-Syndik. 4$^1/_2$ pCt. 99$^1/_2$; 3$^1/_2$ pCt. 90$^3/_4$; Handelm. 164$^3/_4$; O. Ind. Leening 4 pCt. 95$^1/_2$; Aand. Rijn Spoorweg 114$^1/_2$; Belgie 2$^1/_2$ pCt. 54; Spanje Ardoins 23$^9/_{16}$; dito Onbep. St. 22$^{13}/_{16}$; 3 pCt. 40$^1/_4$; 3 pCt. Binnenl. 34$^1/_4$; Ardoins Coupons 23$^7/_8$; Portug. te Lond. 3 pCt. 62$^1/_{16}$; 4 pCt. 61$^1/_8$; Rusland 106$^3/_8$; 4 pCt. bij *Hope* 90$^5/_8$; Id. bij *Stiegl.* 90$^1/_8$; Inschr. in Assign. 6 pCt. 69$^3/_4$; Certif. van dito 72; Oostenrijk Weenerbank bij *Goll* 103$^5/_8$; 4 pCt. 99$^3/_4$; Napels 93$^1/_2$; Brazilie 87; Peru 22$^1/_2$; Grenada 23.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers